Dosarul nr. 5r-307/2025 /4-25060118-38-5r-02052025/

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

02 octombrie 2025
mun. Orhei

Judecătoria Orhei, sediul Central
Instanța de judecată, în componența:
Președintele ședinței, judecătorul Eugeniu Ciubotaru
Grefierul Mircea Dolghi

examinând în ședința de judecată publică, contestația contravențională depusă de petiționara Lidia Sandu împotriva deciziei agentului constatator al IP Orhei nr.MAI06 427416 din 10 aprilie 2025, emisă în temeiul art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional,

c o n s t a t ă:

La 10 aprilie 2025, agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Orhei, Mihaela Condur a încheiat procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 nr. 427416, în baza art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional prin care Lidia Sandu a fost sancționat cu amendă în mărime de 500 unități convenționale (echivalentul a 25 000 lei), în sarcina acestuia fiind reținută fapta contravențională: *„în perioada 01.08.2024-31.11.2024, în timp ce se afla în mun. Orhei, a acceptat mijloace bănești în valută străină-ruble rusești prin intermediul contului bancar personal deschis de instituția bancară „PSB Bank" situată în Federația Rusă în scopul exercitării dreptului electoral în cadrul alegerilor prezidențiale precum și al referendumului republican constituțional din anul 2024".*

Nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancţionare seria MAI06 nr. 427416 din 10 aprilie 2025, Lidia Sandu a depus la 23 aprilie 2025, contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancţionare seria MAI06 nr. 427416 din 10 aprilie 2025, dosarul cauzei contravenționale, în conformitate cu art. 395 alin.(1) pct. 2 și alin. (1[1]) Cod contravențional, fiind remis spre examinare în fond instanței de judecată.

La 30 aprilie 2025, în Judecătoria Orhei, sediul Central, a parvenit spre examinare contestația depusă de petiționara Lidia Sandu împotriva deciziei agentului constatator al IP Orhei nr.MAI06 427416 din 10 aprilie 2025, de sancționare a sa în temeiul art. 47[1] alin.(1) din Codul contravențional.

Poziția, argumentele și solicitările contestatarului expuse în contestație

În motivarea contestației sale, petiționara Lidia Sandu a indicat că la 10 aprilie 2025, în baza procesului contravențional, agentul constatator ar fi stabilit că contravenientul ar fi comis contravenția prevăzută de art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional și în baza acestui proces-verbal i-a fost aplicată amendă în mărime de 25000 lei.

A subliniat că cu decizia asupra cauzei contravenționale nr. MAI06 427416 din 10 aprilie 2025, nu este de acord, o consideră neîntemeiată, emisă contrar prevederilor legale și cu încălcări ale normelor legale. Agentul constatator nu a examinat obiectiv materialul contravențional și nu a elucidat toate aspectele și nu a acumulat probe, care ar fi demonstrat vinovăția contravenientului. Simpla indicare în proces-verbal a contravenției, a articolului, care prevede o sancțiune, nu presupune și nici nu demonstrează comiterea contravenției de către contravenient. Agentul constatator nu a asigurat realizarea scopului legii contravenționale, neelucidând pe deplin, obiectiv și sub toate aspectele circumstanțele cazului dat. Respectarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale constituie însăși esența unei societăți democratice, iar obligația statului de a se conforma cu bună-credință obligațiilor asumate constituie un principiu fundamental al răspunderii internaționale a satelor. Urmare a celor menționate, a solicitat admiterea integrală a contestației.

Opinia părților expusă în ședința de judecată.

Agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Orhei, Svetlana Cociug, în ședința de judecată a optat pentru respingerea contestației ca fiind neîntemeiată și lipsită de suport probatoriu.

În ședința de judecată, contestatara Lidia Sandu, precum și reprezentantul său, avocatul Boris Dariev, nu s-au prezentat, deși au fost citați legal (f.d.69).

În conformitate cu art.455 alin. (1) și (3) Cod contravențional, şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale are loc cu citarea părţilor, în modul prevăzut de prezentul cod. Neprezentarea în şedinţă a făptuitorului sau a victimei, legal citate, fără motive întemeiate nu împiedică judecarea cauzei contravenţionale.

Aplicând prevederile art.455 alin. (1) și (3) Cod contravențional, ținând cont de faptul că contestatara Lidia Sandu, precum și reprezentantului său, avocatul Boris Dariev, au fost citați legal, nu s-a prezentat în ședința de judecată, instanța de judecată a dispus examinarea cauzei contravenționale în lipsa contestatarei Lidia Sandu și în lipsa reprezentantului său, avocatul Boris Dariev.

Aprecierea instanței

Examinând contestaţia înaintată în coroborare cu materialele contravenţionale prezentate în şedinţa de judecată, audiind participanţii în proces, verificând procesul-verbal cu privire la contravenţie sub aspectul îndeplinirii condiţiilor de fond și de formă prevăzute de lege pentru valabilitatea sa, instanţa de judecată consideră contestaţia neîntemeiată, din următoarele considerente.

La 10 aprilie 2025, agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Orhei, Mihaela Condur a încheiat procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 nr.427416, în

baza art.47[1] alin.(1) Cod contravențional prin care Lidia Sandu a fost sancționat cu amendă în mărime de 500 unități convenționale (echivalentul a 25 000 lei), în sarcina acesteia fiind reținută fapta contravențională: în perioada de timp 01 august 2024 – 31 noiembrie 2024, locul săvârșirii- mun. Orhei, *„persoana sus menționată, în timp ce se afla în mun. Orhei, a acceptat mijloace băneşti în valută străină-ruble ruseşti prin intermediul contului bancar personal deschis de instituția bancară „PSB Bank" situată în Federația Rusă în scopul exercitării dreptului electoral în cadrul alegerilor prezidențiale precum şi al referendumului republican constituțional din anul 2024".*

Nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenţie și decizia de sancţionare seria MAI06 nr.427416 din 10 aprilie 2025, Lidia Sandu a depus la 23 aprilie 2025, contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancţionare seria MAI06 nr.427416 din 10 aprilie 2025, dosarul cauzei contravenționale, în conformitate cu art. 395 alin.(1) pct.2 și alin.(1[1]) Cod contravențional, fiind remis spre examinare în fond instanței de judecată.

Conform art. 448 alin. (1) Cod contravențional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sânt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447[1] alin. (8).

În conformitate cu art. 395 alin. (1) pct. 2) și (1[1]) Cod contravențional, instanța judecă contestațiile împotriva deciziilor autorităților competente să soluționeze cauzele contravenționale, procurorului. Contestația împotriva deciziei în cauza contravențională se examinează de către instanța de judecată în a cărei rază teritorială activează autoritatea competentă sau procurorul care a emis decizia, ori de către instanța de la locul unde își are sediul autoritatea competentă, pentru cazurile prevăzute art. 394 alin. (1[1]) (...).

Procesul-verbal cu privire la contravenției a fost întocmit la 10 aprilie 2025, în prezența contestatarei Lidia Sandu, copia procesului-verbal cu privire la contravenție fiindu-i înmânată contra semnătură (f.d.7 verso).

Nefiind de acord cu procesul-verbal din 10 aprilie 2025, Lidia Sandu la 23 aprilie 2025, prin intermediul cancelariei Inspectoratului de Poliție Orhei, a înaintat contestație împotriva procesului-verbal din 10 aprilie 2025.

Astfel, instanţa de judecată constată că contestaţia este depusă în termenul legal prevăzut de art. 448 alin.(1) Cod contravenţional, or procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare au fost încheiate la 10 aprilie 2025, iar contestația a fost depusă peste 13 (treisprezece) zile, la 23 aprilie 2025. Deci, a fost depusă în termenul legal prevăzut de art. 448 alin. (1) Cod contravenţional de 15 zile de la data emiterii acesteia.

Respectiv, instanţa de judecată constată că contestaţia este depusă în termenul legal prevăzut de art. 448 alin.(1) Cod contravenţional.

Prin prisma art. 458 alin.(1) Codul contravenţional, examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.

Astfel, aplicând prevederile art. 458 alin. (1) Cod contravențional, la judecarea contestaţiei împotriva hotărârilor autorităţilor competente să soluţioneze cauzele contravenţionale, instanţa de judecată are obligaţia de a examina cauza contravenţională sub toate aspectele, complet şi obiectiv, cu respectarea dreptului la un proces echitabil şi la apărare.

În conformitate cu art. 442 alin.(1) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

Prin prisma art. 445 Cod contravențional, neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a menţiunilor privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal şi la evidenţa automatizată în Registrul de stat al populaţiei, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvîrşite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna dacă procesul-verbal a fost întocmit în prezenţa unui martor, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal. Celelalte încălcări ale art.443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie doar în cazul în care acestea afectează în mod esenţial fondul cauzei.

Totodată, instanța de judecată reține că din perspectiva art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului, procedura contravențională este asimilată unei proceduri penale (cauza Lauko v. Slovacia, 2 septembrie 1998; cauza Nicoleta Gheorghe v. România, 3 aprilie 2012, § 25-26) şi prin urmare, trebuie respectate toate garanțiile oferite de această procedură, printre care se numără şi dreptul fundamental la apărare, iar făptuitorul beneficiază de prezumția de nevinovăție, organele statutului trebuind să-şi justifice sancțiunile aplicate unei persoane – aplicarea unei amenzi reprezentând o ingerință în dreptul de proprietate, prin diminuarea patrimoniului personal cu suma stabilită drept amendă – prin indicarea tuturor împrejurărilor cauzei.

Respectiv, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act întocmit de un agent aflat în exercițiul funcțiunii, prin care se constată starea de fapt, acesta beneficiind de prezumțiile de legalitate, de autenticitate și de veridicitate. El are forță probantă și este

executat din oficiu, urmând să respecte condiția de formă, în scopul producerii efectelor juridice pentru care a fost întocmit.

Sub aspectul legalității procesului-verbal cu privire la contravenție, instanța de judecată denotă că motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât și din oficiu de către instanță întru asigurarea respectării principiului legalității și dreptății, consacrate expres în art. 5 și 7 din Codul contravențional.

Legea contravențională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenție într-o anumită formă, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit, iar în acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 Cod contravențional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție prin prisma art. 445 Cod contravențional.

În rezultatul examinării şi aprecierii condiţiilor de formă şi conţinut ale procesului-verbal cu privire la contravenţie, instanţa nu atestă careva temeiuri de declarare a nulităţii acestuia, în conformitate cu prevederile art.443, 445 Cod contravenţional.

La caz, agentul constatator, la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție a respectat exigențele legale prevăzute la art. 443 Cod contravențional (doar neconsemnarea cărorva date, prin prisma art. 445 alin. (1) Cod contravențional, ar putea atrage nulitatea absolută a procesului-verbal).

Astfel, analizând materialele dosarului şi ale procesului-verbal cu privire la contravenţie, instanţa reţine că nu au fost stabilite careva erori procesuale sau materiale la întocmirea-procesului verbal dat, agentul constatator calificând just faptele contestatarei, în procesul-verbal cu privire la contravenție fiind indicată încadrarea juridică a faptei. La fel, sancţiunea aplicată acestuia se încadrează în limitele stabilite de lege la contravenţia respectivă.

Reieșind din prevederile art. 374 alin. (2) Cod contravențional, procesul contravenţional este activitatea desfăşurată de autoritatea competentă, cu participarea părţilor şi a altor persoane titulare de drepturi şi de obligaţii, având ca scop constatarea contravenţiei, examinarea şi soluţionarea cauzei contravenţionale, constatarea cauzelor şi condiţiilor care au contribuit la săvîrşirea contravenţiei.

În conformitate cu art. 385 alin. (1) și (2) Cod contravenţional, agentul constatator este reprezentantul autorităţii publice care soluţionează, în limitele competenţei sale, cauza contravenţională în modul prevăzut de prezentul cod. Este desemnat ca agent constatator funcţionarul din autorităţile indicate la art. 400– 423, împuternicit cu atribuţii de constatare a contravenţiei şi/sau de sancţionare.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod contravenţional, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

Prin prisma art. 425 alin. (1) și (3) Cod Contravenţional, probele sunt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. Aprecierea probelor se face de către persoana competentă să soluţioneze cauza contravenţională, potrivit convingerii sale pe care şi-a format-o cercetand toate probele administrate în raport cu circumstanţele constatate ale cauzei şi călăuzindu-se de lege.

În conformitate cu art. 425 alin. (5) din acelaşi Cod, sunt admisibile probele pertinente, concludente şi utile, administrate în conformitate cu prezentul cod.

Potrivit art. 458 alin. (1) lit. a) Cod Contravenţional, examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenţiei imputate.

Prin prisma art. 2 Cod contravențional, scopul legii contravenţionale constă în apărarea drepturilor şi libertăţilor legitime ale persoanei, apărarea proprietăţii, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluţionarea cauzelor contravenţionale, precum şi în prevenirea săvîrşirii de noi contravenţii.

În conformitate cu art. 7 Cod Contravențional, persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Reieșind din prevederile art. 10 Cod contravențional, constituie contravenție fapta – acțiunea sau inacțiunea ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârșită cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod și este pasibilă de sancțiune contravențională. Fapta prejudiciabilă constituie temeiul real al răspunderii contravenționale și se manifestă sub două forme prin intenție sau din imprudență. Intenția este o comportare activă prin care se încalcă o normă prohibitivă ce interzice o anumită activitate, iar imprudența constă din faptul, că persoana care săvârșește fapta își dă seama și prevede urmările care vor surveni în urma acesteia, dar consideră, că în mod ușuratic vor putea fi evitate.

Conform art. 375 Cod contravențional, persoana acuzată de săvârșirea unei contravenţii se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăţia sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăţia sa. Concluziile despre vinovăţia persoanei în săvârșirea contravenţiei nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional.

Potrivit art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional, pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracţiune, se sancţionează cu amendă de la 500 la 750 de unităţi convenţionale.

În speță, instanța de judecată reține că coruperea electorală pasivă este o contravenţie formală şi se consumă din momentul comiterii uneia dintre modalităţile

normative care desemnează faptele prejudiciabile, adică din momentul pretinderii, acceptării sau primirii, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracţiune.

Obiectul juridic al contravenției prevăzute de art. 47^1 alin.(1) Cod Contravențional, îl constituie: relațiile sociale care asigură desfășurarea corectă, liberă și democratică a alegerilor; integritatea procesului electoral și libertatea de exprimare a voinței alegătorului.

Subiect al contravenției este alegătorul – adică persoana care are dreptul de vot (cetățean al Republicii Moldova cu drept electoral), cu capacitate de exercițiu.

În speță, contestatara Lidia Sandu este cetățean al Republicii Moldova, cu capacitate de exercițiu deplină, iar alte probe pentru a combate acest fapt, nu au fost prezentate instanței. Respectiv, ultima este subiect al contravenției prevăzute de art. 47^1 alin. (1) Cod Contravențional.

Latura obiectivă a contravenției, reprezintă acțiuni de primire sau acceptare a unor avantaje materiale, ce se materializează prin următoarele forme: pretinderea – solicitarea expresă sau tacită a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă; acceptarea – consimțământul de a primi ceva (fie explicit, fie prin comportament pasiv); primirea – încasarea efectivă a bunurilor, banilor, serviciilor, privilegiilor sau altor avantaje necuvenite.

Pentru a constitui contravenție, bunurile sau serviciile trebuie să nu i se cuvină în mod legal și trebuie să fie destinate influențării modului de exercitare a votului.

Sub aspectul laturii subiective, forma de vinovăție este intenție directă. Persoana trebuie să acționeze cu scopul de a exercita sau a nu exercita un drept electoral (vot, participare, abținere etc.) în schimbul avantajelor.

Scopul contravenției de corupere a alegătorilor este un scop special. Se are în vedere scopul determinării alegătorului să își exercite drepturile sale electorale într-un anumit mod în cadrul alegerilor parlamentare, locale ori în cadrul referendumului. În prezența oricărui alt scop, fapta nu va putea fi calificată în baza art. 47^1 Cod Contravențional.

Conform § 310 din Decizia Curții Constituționale nr.1 de inadmisibilitate privind excepțiile de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 47^1 din Codul Contravențional din 21 ianuarie 2025, Curtea menționează că articolul 47^1 alin.(1) Cod contravențional descrie doar fapta, nu și urmarea prejudiciabilă. Altfel spus, contravenţia în discuţie este una formală și nu obligă autoritățile să verifice dacă alegătorul a votat pentru candidatul sau pentru partidul politic care l-a corupt. Curtea consideră că existența unui astfel de mecanism ar contraveni caracterului secret al votului, garantat de articolul 38 din Constituție.

Totodată, potrivit § 102 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 25 din 28 noiembrie 2024, votul secret şi liber exprimat al alegătorilor constituie elementul de bază al alegerilor libere şi democratice şi al dreptului de vot. Coruperea alegătorilor sau

vânzarea voturilor sunt incompatibile cu conceptul alegerii democratice şi printr-un vot liber exprimat de către cetăţeni a organelor reprezentative şi fraudează competiţia bazată pe idei şi pe programe politice desfăşurată între partidele politice şi între candidaţi.

Astfel, instanța de judecată reține că statul de drept este de neconceput fără respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, supremația legii și un sistem democratic, care poate fi asigurat, în primul rând, prin organizarea, desfășurarea și totalizarea rezultatelor alegerilor în corespundere cu anumite standarde, principii democratice.

Democrația implică desfășurarea unor alegeri libere și corecte, crearea unui mediu politic în care cetățenii să aibă posibilitatea de a participa în mod activ în procesul de luare a deciziilor. Dreptul de a alege și a fi ales este recunoscut și garantat de Constituția Republicii Moldova ceea ce și reprezintă baza unei societăți democratice.

În acest sens, Declarația Universală a Drepturilor Omului, adoptată și proclamată de Adunarea Generală a ONU, în art. 21 stipulează că: ”orice persoană are dreptul de a lua parte la conducerea treburilor publice ale țării sale, fie direct, fie prin reprezentanți liber aleși; orice persoană are dreptul de acces egal la funcțiile publice din țara sa; voința poporului trebuie să constituie baza puterii de stat; această voință trebuie să fie exprimată prin alegeri nefalsificate, care să aibă loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal și exprimat prin vot secret sau urmând o procedură echivalentă care să asigure libertatea votului”.

Prin prisma art. 2 din Constituția Republicii Moldova, ”Suveranitatea naţională aparţine poporului Republicii Moldova, care o exercită în mod direct şi prin organele sale reprezentative, în formele stabilite de Constituţie. Nicio persoană particulară, nicio parte din popor, niciun grup social, niciun partid politic sau o altă formațiune obștească nu poate exercita puterea de stat în nume propriu. Uzurparea puterii de stat constituie cea mai gravă crimă împotriva poporului”, iar potrivit art.38 din Constituție ”Voinţa poporului constituie baza puterii de stat. Această voinţă se exprimă prin alegeri libere, care au loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal, direct, secret şi liber exprimat. Cetăţenii Republicii Moldova au drept de vot de la vârsta de 18 ani, împliniţi până în ziua alegerilor inclusiv, excepţie făcând cei puşi sub interdicţie în modul stabilit de lege. Dreptul de a fi aleşi le este garantat cetăţenilor Republicii Moldova cu drept de vot, în condiţiile legii”.

Alegerile reprezintă actul de transmitere a puterii de la cetăţean la reprezentanţii săi, procedura de formare a unui organ de stat sau învestirea unei persoane cu atribuţii publice, realizată prin intermediul votului, în condiţiile în care pentru obţinerea mandatului respectiv sînt propuse două sau mai multe candidature, ele vizează acţiunile cetăţenilor, partidelor şi altor organizaţii socialpolitice, organelor electorale şi altor organe de stat, orientate spre întocmirea listelor electorale, desemnarea şi înregistrarea candidaţilor, efectuarea agitaţiei electorale, votarea şi constatarea rezultatelor votării, precum şi alte acţiuni electorale realizate în conformitate cu legislaţia în vigoare. Alegerile constituie o formă a suveranităţii unui popor şi principiul de bază al democraţiilor reprezentative. Prin alegeri libere şi corecte se asigură legitimitatea politică fără de care guvernările democratice nu pot fi eficiente.

Coruperea procesului electoral încalcă flagrant principiile date, mai ales a votului liber exprimat, afectează grav credibilitatea corectitudinii și libertății desfăşurării alegerilor, subminând întreg sistemul democratic.

Din materialele cauzei rezidă că prin decizia agentului constatator al IP Orhei din 10 aprilie 2024, petiționara Lidia Sandu a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute la art. 47^1 alin. (1) din Codul contravențional, pentru faptul că, ”*ea, în perioada 01 august 2024-31 noiembrie 2024, în timp ce se afla în mun. Orhei, a acceptat mijloace băneşti în valută străină-ruble ruseşti prin intermediul contului bancar personal deschis de instituția bancară „PSB Bank” situată în Federația Rusă în scopul exercitării dreptului electoral în cadrul alegerilor prezidențiale precum și al referendumului republican constituțional din anul 2024”*.

Instanța de judecată apreciază că concluzia agentului constatator cu privire la vinovăția Lidiei Sandu, se bazează pe următoarele probe:

- conținutul extrasului din fișierul intitulat ”Orhei” în format. xlsx, referitor la persoana Lidia Sandu, IDNP *****, domiciliată în localitatea mun. *****, utilizator al numărului SIM *****, a fost identificat cu 9 conexiuni cu PSB; (f.d.6)
- procesul-verbal de audiere a persoanei în privința căreia a fost pornit proces contravențional din 10 aprilie 2025; (f.d.8)
- conținutul sesizării/informației nr. 34/17/1-3594 a Inspectoratului Național de Securitate publică al IGP al MAI din 07.04.2025, adresată șefului IP Orhei, cu anexele enumerate; (f.d.22-23)
- conținutul raportului privind înregistrarea contravenției nr. RAP01 564701 din 09.04.2025; (f.d.24)
- conținutul ordonanței cu privire la constituirea grupului de lucru în cadrul procedurii contravenționale nr. 129 din 09.04.2025; (f.d.25-28)
- conținutul raportului de analiză informațional-criminală; (f.d.29-36)
- conținutul ordonanței din 22.10.2024 a Procuraturii Anticorupție; (f.d.37-40)
- conținutul încheierii și mandatului judecătoresc din 22.10.2024, emise de Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana; (f.d.41-45)
- conținutul procesului-verbal din 06.11.2024, privind consemnarea măsurii speciale de investigații ”colectarea informației de la furnizorii de servicii de comunicații electronice”; (f.d.46)
- conținutul ordonanței din 08 noiembrie 2024 a Procuraturii Anticorupție privind aprecierea pertinenței rezultatelor măsurii speciale de investigații; (f.d.47-48)
- conținutul încheierii și mandatului judecătoresc din 01.04.2025, emise de Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana; (f.d.49-53; 58-60)
- conținutul ordonanței din 19.11.2024 a Procuraturii Anticorupție privind autorizarea măsurii speciale de investigații; (f.d.54-56)
- conținutul procesului-verbal din 09.12.2024 privind consemnarea măsurii speciale de investigații ”identificarea abonatului sau a utilizatorului unei rețele de comunicații electronice”; (f.d.57)
- conținutul procesului-verbal din 10 aprilie 2025, de examinare a documentelor, referitor la persoana Lidia Sandu; (f.d.16-18)

Conform art. 425 alin.(1) Cod contravențional, probele sânt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.

Examinând în cumul totalitatea probelor, instanța de judecată conchide că constatările agentului constatator în cumul cu probele administrate de către acesta, sunt capabile să denote vinovăția Lidie Sandu, în comiterea contravenției prevăzute de art. 47^1 alin.(1) din Codul contravențional, în circumstanțele de fapt descrise în procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 427416 din 10 aprilie 2025.

La caz, instanța reiterează jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului potrivit căreia, probe indirecte (circumstanțiale) pot fundamenta o decizie sancționatorie, atâta timp cât sunt convergente, coroborate și nu lasă locul unei versiuni alternative rezonabile. În prezenta cauză, nu este vorba despre simple deducții speculative, ci despre probe derivate din autorizații judiciare valide privind măsuri speciale de investigație, inclusiv colectarea de date electronice, dispuse în cadrul unei cauze penale cu relevanță sistemică. Acestea nu sunt doar probe ”circumstanțiale”, ci elemente probatorii de înaltă credibilitate și cu greutate juridică, întrucât au fost: autorizate de un judecător, executate de organul de urmărire penală în condiții de legalitate, documentate prin încheieri și ordonanțe și puse la dispoziția instanței în condiții de contradictorialitate.

În contextul celor invocate supra, instanța de judecată reține că procesul contravențional nr. RAP01433516 cu privire la acțiunile unor persoane implicate în fapte de pretindere, acceptare sau primire, personal sau prin mijlocitori, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă ca nu i se cuvine, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul scrutinului electoral și Referendumului republican constituțional din toamna anului 2024 a fost inițiat de către Inspectoratul Național de Securitate Publică a Inspectoratului General al Poliției care, urmare a acumulării materialului și probelor, au stabilit domiciliul pentru fiecare abonat identificat cu nr. SIM, au comasat datele privind numărul de conexiune cu ”PSB” și numerele SIM cu abonați identificați, au creat fișiere separate pentru fiecare raion și le-au expediat pentru examinare conform competenței și drept urmare, în conformitate cu art. 393 alin. (2) Cod contravențional, la 07 aprilie 2025 în adresa Inspectoratului de Poliție Orhei a parvenit circulara Inspectoratului Național de Securitate Publică al Inspectoratului General al Poliției nr. 34/17/1-3594 și a materialului probatoriu, pentru examinare conform competenței, prin prisma prevederilor art. 47^1 Cod contravențional (f.d.22-23).

Pe fondul probatoriu, instanţa reţine că în cadrul unei cauze penale conexe, în baza ordonanţelor motivate ale procurorului şi ale încheierilor emise de Judecătoria Chişinău, au fost autorizate măsuri speciale de investigaţie (MSI) în temeiul cărora a fost colectată informaţie de la furnizorul de comunicaţii electronice SA „Moldtelecom” privind conexiunile cu aplicaţia mobilă „PSB” care aparține Băncii Comerciale Promsvyazibank (ПСБ Промсвязьбанк) din Federația Rusă.

Aceste măsuri speciale de investigații, desfășurate cu respectarea strictă a prevederilor legale, au relevat o asociere direct între numărul SIM ***** identificat ca

fiind înregistrat pe numele contestatarei Lidia Sandu și mesajele recepționate de la aplicația mobilă cu identificatorul ”PSB”– 9 conexiuni.

Prin urmare, această constatare tehnică nu poate fi ignorată, întrucât evidențiază o interacțiune efectivă – fie directă, fie prin intermediul altei persoane – între telefonul mobil asociat contestatarului și aplicația mobilă cu identificatorul ”PSB” care aparține Băncii Comerciale Promsvyazibank (ПСБ Промсвязьбанк) din Federația Rusă.

Art. art.47[1] alin.(1) Cod contravențional a fost introdus în Codul contravențional prin Legea nr. 230 din 31.07.2024, în vigoare din 15.08.2024, iar Lidia Sandu a continuat să recepționeze mesajele aplicaţiei bancare ,,PSB” la 07 octombrie 2024 și 14 octombrie 2024, fapt confirmat de agentul constatator în ședința de judecată prin extrasul din fișierul excel (f.d 70). Prin urmare acțiunile petentei Lidia Sandu întrunesc elementele contravenției prevăzute de art.47[1] alin.(1) Cod contravențional

Or, în absența unor explicații plauzibile privind o eventuală utilizare a telefonului de către o terță persoană, un posibil transfer temporar către rude sau o instalare accidentală, instanța nu poate admite ipoteza unei simple coincidențe sau a unei erori tehnice. Această concluzie este cu atât mai justificată, cu cât contestatarul nu oferă niciun temei concret care să poată explica natura acestor interacțiuni. In concreto, este fără ambiguități că simpla exonerare de răspundere și negare a situației fără vreun fundament solid, nu are capacitatea de a răsturna constatările agentului constatator.

Totodată, instanța reține că actul de corupere electorală a fost săvârșit prin intermediul unei aplicații mobile, a cărei descărcare și utilizare presupun accesarea telefonului personal al contestatarei, ceea ce implică o acțiune voluntară din partea acestuia. Astfel, coruperea electorală nu putea avea loc fără implicarea activă a contestatarului, care a trebuit să acceseze în mod direct propriul telefon pentru a utiliza aplicația în cauză, situație care răstoarnă poziția contestatarului precum că nu este probat scopul transferului și legătura cauzală dintre aplicația bancară, mesajele de la această aplicație bancară și alegerile or, așa cum s-a stabilit potrivit raportului de analiză informațional-criminală din 07 februarie 2025, efectuat în temeiul cauzei penale nr. 2023970322, prin aplicația ”PSB”, ce aparține Băncii Comerciale Promsvyazibank (ПСБ Промсвязьбанк) din Federația Rusă, au fost și/sau sunt contactați mai mulți cetățeni ai Republicii Moldova, care sunt achitați în condiții de confidențialitate pentru diferite acțiuni întreprinse ce constituie corupere electorală iar intrarea acestor notificări parvenite pe telefonul contestatarului este consecința instalării în telefon a aplicației mobilă cu identificatorul ”PSB”, ce aparține Băncii Comerciale Promsvyazibank (ПСБ Промсвязьбанк) din Federația Rusă, aplicație destinată coruperii electorale.

Astfel, instanța consideră că vinovăția Lidiei Sandu în comiterea contravenției incriminate a fost integral dovedită prin probele pertinente și concludente prezentate și cercetate în cadrul ședinței de judecată, iar contestatara nu a prezentat instanței careva probe, în corespundere cu principiul contradictorialității, în combaterea celor constatate de către agentul constatator, de aceia faptele constatate de către agentul constatator sunt apreciate de instanța de judecată ca fiind veridice, reflectând evenimentele ce au avut loc în realitate.

Aşadar, instanța reține că procesul-verbal cu privire la contravenție este un act juridic administrativ ce se bucură, datorită calității de reprezentant al statului a celui ce îl încheie, de o prezumție de validitate și temeinicie, prezumție care este însă relativă și care poate fi răsturnată prin administrarea probei contrarii.

În consolidarea acestei poziții, instanța relevă că procesul-verbal cu privire la contravenție, fiind întocmit de un organ al statului aflat în exercițiul funcțiunii, trebuie să i se recunoască valoarea probatorie sub aspectul constatării stării de fapt, ca efect al triplei prezumții de autenticitate, veridicitate și legalitate. În acest sens este de menționat că în jurisprudența Curți Europene a Drepturilor Omului s-a reținut în mod constant că prezumțiile nu sunt, în principiu, contrare Convenției. În așa mod Curtea a constatat anterior că, prezumțiile de fapt și de drept se regăsesc în orice sistem de drept. În principiu, Convenția nu derogă de la acestea, însă în materie penală obligă statele contractante să nu depășească un anumit prag. în special, articolul 6 § 2 impune statelor să aibă în vedere aceste prezumții, aceasta în limite rezonabile, ținând cont de gravitatea faptelor și păstrând dreptul la apărare (cauza Salabiaku împotriva Franței, hotărârea din 7 octombrie 1988, pct. 30; cauza Telfner împotriva Austriei, nr. 33501/96 hotărârea din 20 martie 2001, pct. 16).

La caz, în contestația depusă împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare, Lidia Sandu nu a prezentat nicio probă în susținerea poziției sale, limitându-se la invocarea formală a unor neajunsuri, sau negarea seacă a tuturor circumstanțelor expres stabilite. De aceea, în opinia instanței de judecată, nu sunt temeiuri de a pune la îndoială corectitudinea acțiunilor agentului constatator și legalitatea procesului verbal și a deciziei contestate. Or, conform prevederile art. 8 alin. (2) din Codul contravențional, persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională este supusă răspunderii contravenționale.

În speță, instanța constată că în cadrul cauzei contravenționale a fost respectat principiul dreptății, contrar alegațiilor contestatarei, iar agentul constatator a întreprins toate măsurile necesare, în vederea stabilirii vinovăției contestatarei și a elucidării cauzei date, or probele anexate de către agent la dosar dovedesc pe deplin vinovăția contestatarei în comiterea contravenției prevăzute de art. 47^1 alin.(1) Cod contravențional.

Instanța reține că simpla negare formală a faptei contravenționale nu este suficientă pentru a răsturna forța probantă a unui proces-verbal de constatare, întărit prin mijloace de probă tehnică și juridică legal administrate.

În același context, instanța apreciază drept, pur declarativ argumentul contestatarei Lidia Sandu formulat în contestație, potrivit căruia nu este de acord cu actul întocmit de agentul constatator, susținând că nu ar fi săvârșit contravenția reținută în sarcina sa.

Mai mult decât atât, împrejurările legate de atingerea rezultatului urmărit nu influențează calificarea juridică a faptei, întrucât, pentru realizarea laturii obiective a contravenției de corupere electorală pasivă, este suficientă comiterea uneia dintre acțiunile alternative prevăzute de art. 47^1 alin. (1) din Codul contravențional or, contravenţia în discuţie este una formală și nu obligă autoritățile să verifice dacă alegătorul a votat pentru candidatul sau pentru partidul politic care l-a corupt sau a adoptat o poziție pasivă și nu și-a exercitat drepturile electorale în cadrul alegerilor.

Referitor la actele prezentate de apărare, și anume, copia deciziei Consiliului mun. Orhei din 27.06.2024 cu anexa nr.1 ”Cu privire la aprobarea Regulamentului privind acordarea ajutorului financiar unor categorii de populație a mun. Orhei”, instanța nu o consideră ca pertinent cazului examinat, or, decizia Consiliului mun. Orhei din 27.06.2024 reprezintă act al autorității publice locale, de cooperare cu organe financiare din Federația Rusă și nu se referă expres la Lidia Sandu.

Astfel, o dată ce contestatara a instalat personal, sau a permis altei persoane să instaleze în telefonul său mobil aplicația ”PSB”, ce aparține Băncii Comerciale Promsvyazibank (ПСБ Промсвязьбанк) din Federația Rusă, aplicație destinată coruperii electorale, așa cum s-a stabilit potrivit raportului de analiză informațional-criminală din 07 februarie 2025, efectuat în temeiul cauzei penale nr.2023970322, este răsturnat argumentul contestatarei precum că nu ar fi săvârșit contravenția reținută în sarcina sa or, faptul că în telefonul contestatarei a fost instalată aplicația ”PSB” se confirmă prin notificările parvenite pe numărul de telefon al contestatarei ”*****”.

Or, pentru realizarea laturii obiective a contravenției de corupere electorală pasivă este suficientă săvârșirea uneia din acțiunile alternative prevăzute la art. 47^1 Cod contravențional.

În speță, contravenția se consideră consumată în momentul acceptării și instalării în telefonul contestatarei a aplicației ”PSB”, ce aparține Băncii Comerciale Promsvyazibank (ПСБ Промсвязьбанк) din Federația Rusă, aplicație destinată coruperii electorale ceea ce se impune a fi acțiunea de pretindere de bunuri, servicii, privilegii sau alte avantaje necuvenite, sub orice formă, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării ori al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor.

Astfel, poziția contestatarei precum că nu ar fi săvârșit contravenția reținută în sarcina sa, este calificată de instanță ca o simplă strategie de apărare, în condițiile în care, în dosar, sunt administrate probe pertinente și concludente care, analizate în ansamblu și în coroborare, confirmă săvârșirea faptei imputate.

Mai mult, nerecunoașterea vinei de către contestatară, reprezintă, în principal, un drept al contravenientului de a nu se auto-incrimina, garantat de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului or, persoana care pe parcursul procesului contravențional are calitatea procesuală de contravenient nu poate fi urmărită pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații.

Prin urmare, față de cele invocate mai sus, instanța apreciază, că Lidia Sandu a săvârșit fapta contravențională reținută în sarcina sa prin procesul-verbal cu privire la contravenție, nefiind răsturnată prezumția de validitate și temeinicie de care beneficiază acest act.

Mai mult decât atât, exigențele prevăzute de art. 443 alin. (1) lit. d) Cod contravențional trebuie interpretate în funcție de natura specifică a faptei și mijloacele de investigare posibile.

În cazul contravențiilor electorale, caracterizate printr-un înalt grad de opacitate, disimulare și tehnicizare, o individualizare minuțioasă, de tip penal, devine adesea imposibilă sau excesiv oneroasă pentru autorități. Așadar, criteriul aplicabil este cel al ”concludenței rezonabile”, nu al certitudinii rigide proprii procedurii penale. Este

suficient ca datele reținute în actul de constatare să permită subiectului vizat să înțeleagă fapta imputată, să formuleze apărări și să participe la examinarea cauzei.

Or, contravenția prevăzută la art. 47[1] alin.(1) Cod contravențional este o faptă de pericol abstract, a cărei existență nu depinde de producerea unui rezultat concret precum vicierea reală a alegerilor sau exprimarea efectivă a unui vot condiționat. Simpla acceptare a participării într-un mecanism ce are potențialul de a afecta integritatea procesului electoral este suficientă pentru a atrage incidența normei. Contravenția de corupere electorală pasivă este o faptă care, prin natura sa, afectează valori constituționale esențiale precum libera exprimare a votului și egalitatea șanselor în competiția electorală.

Drept urmare, instanța de judecată stabilește că la încheierea procesului verbal cu privire la contravenție și aplicarea sancțiunii contravenționale în privința Lidiei Sandu în temeiul de art.47[1] alin. (1) Cod contravențional, agentul constatator a respectat prevederile art. 443 din Codul contravențional și a determinat caracterul veridic al contravenției incriminate, fiind acordată atenție cuvenită prevederilor art. 5 - 9 Cod contravențional și anume principiului legalității și egalității în fața legii, principiului dreptății și caracterului personal al răspunderii contravenționale, precum și principiul individualizării răspunderii contravenționale și sancțiunii contravenționale, astfel ca obiecțiile făcute de către Lidia Sandu în contestația sa să aibă un caracter de a evita răspunderea contravențională și care să nu poată influența actele nominalizate supra or, odată ce procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare sunt legale în fond, aceste acte nu pot fi anulate pe motive formale, însă agentul constatator a adoptat decizia de sancţionare fără a fi luate în vedere prevederile art. 41 alin.(1) Cod contravenţional, prin prisma căruia: sancţiunea contravenţională se aplică în funcţie de caracterul şi de gradul prejudiciabil al contravenţiei, de caracteristica persoanei şi de circumstanţele atenuante şi agravante or, agentul constatator nu a ținut cont de faptul că contestatara este pensionar, fapt constatat însăși de ultimul la încheierea procesului-verbal cu privire la contravenție, indicând acest fapt în rubrica 3.1 din procesul verbal.

Or, în conformitate cu art.44[1] alin.(1) Cod contravențional, ținând cont de circumstanţele excepţionale ale cauzei, legate de scopul şi motivele faptei, de rolul contravenientului în săvârșirea contravenţiei, de personalitatea contravenientului, de comportarea lui în timpul şi după consumarea contravenţiei, de alte circumstanţe care micşorează esenţial gravitatea faptei şi a consecinţelor ei, precum şi de contribuirea activă a participantului unei contravenţii săvîrşite în grup la descoperirea acesteia, agentul constatator, după caz, procurorul, instanţa de judecată sau comisia administrativă poate aplica o sancţiune sub limita minimă, prevăzută de partea specială a cărţii întâi pentru contravenţia respectivă.

Ținând cont de statutul social al contestatarei și anume că ultima este pensionară, instanța de judecată consideră necesar de a admite parțial contestația înaintată și ținând cont de prevederile art.44[1] alin.(1) Cod contravențional, a aplica în privința contestatarei o sancţiune mai blândă decât cea prevăzută de lege cu modificarea deciziei de sancționare, luând în calcul criteriile individualizării pedepsei, precum și scopul pedepsei aplicate în vederea reeducării și corectării contestatarului, fiindu-i aplicată sancțiunea

contravențională sub formă de amendă în cuantum de 100 (o sută) unități convenționale, echivalentul sumei de 5 000 (cinci mii) lei, întru excluderea manifestării în continuare a aceluiași comportament de neglijare a restricțiilor impuse de lege, amenda aplicată fiind în raport statutul social al contestatarei, care este pensionar.

Totodată, instanța de judecată reține că reieșind din pct. 2) din Hotărârea Guvernului nr.155 din 26 martie 2025 cu privire la indexarea și majorarea prestațiilor sociale (în continuarea Hotărârea Guvernului nr.155), de la 1 aprilie 2025, cuantumul pensiei minime pentru limită de vârstă constituie 3 055, 65 lei.

Deoarece, la dosarul cauzei contravenționale, de către agentul constatator nu au fost anexate probe în vederea stabilirii cuantumului pensiei de care beneficiază contestatara, instanța de judecată, la individualizarea pedepsei va reține că Lidia Sadu, născută la 30 noiembrie 1956, la moment are împliniți 68 ani, respectiv cu siguranță beneficiază de pensie pentru limita de vârstă.

Având în vedere că prin decizia agentului constatator din 10 aprilie 2025, aplicată în baza art.47[1] alin.(1) Cod Contravențional, în privința Lidiei Sandu a fost stabilită o sancțiune contravențională sub formă de amendă în mărime de 500 (cinci sute) unități convenționale, echivalentul a 25 000 (douăzeci și cinci mii) lei, ținând cont de faptul că la momentul aplicării sancțiunii, potrivit din pct. 2) din Hotărârea Guvernului nr.155, cuantumul pensiei minime pentru limită de vârstă constituie 3 055 (trei mii cincizeci și cinci),65 lei, amenda aplicată în mărime de 25 000 (douăzeci și cinci mii) lei este una disproporțional de mare în raport cu statalul social al contestatarei, care este pensionar care beneficiază de pensie pentru limitate de vârstă or, pensionare se referă la trecerea unei persoane de la statutul de angajat activ la cel de persoană care beneficiază de o pensie, adică o plată lunară acordată de stat sau de un fond de pensii, ca urmare a încheierii activității profesionale, de obicei la o anumită vârstă.

În context, instanța reține că, pedeapsa aplicată are drept scop de a influența persoana de a-şi revizui atitudinea faţă de valorile sociale şi comportamentul faţă de membrii societății, or, pentru a-şi atinge scopul, o pedeapsă nu trebuie să fie retribuitivă, intimidatoare sau vindicativă, în sens că aceasta nu trebuie privită ca preţul pe care trebuie să-l plătească persoana pentru fapta prejudiciabilă şi excluderea caracterului vindicativ al pedepsei, ci realizarea dreptății.

Pedeapsa aplicată persoanei recunoscute vinovate trebuie să fie echitabilă, legală şi corect individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială şi să realizeze scopurile legii şi pedepsei aplicate.

Instanţa remarcă că pedeapsa este echitabilă când ea impune persoanei lipsuri şi restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea faptei săvârșite şi este suficientă pentru restabilirea echităţii sociale, adică a drepturilor şi intereselor altor persoane, a statului şi întregii societăţi, perturbate prin contravenție. De altfel, pedeapsa este echitabilă şi atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei contravenționale, cum ar fi corectarea contravenientului şi prevenirea comiterii de noi contravenții atât de către contravenient, cât şi de alte persoane.

Or, o pedeapsă prea aspră generează apariţia unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire şi de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecinţe contrare scopului urmărit.

Pedeapsa şi executarea acesteia urmează a fi individualizată în aşa fel, încât contravenientul să conştientizeze necesitatea respectării legii contravenționale şi evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare, or, procesul de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei şi autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse echitabile.

În contextul celor invocate supra, instanța de judecată constatată legalitatea întocmirii procesului verbal cu privire la contravenție la data de 10 aprilie 2025, de către agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Orhei, Mihaela Condur, în baza art.47[1] alin.(1) Cod contravențional dar, consideră necesar de a modifică decizia agentului constatator din 10 aprilie 2025, aplicată în baza art.47[1] alin.(1) Cod Contravențional, în privința Lidiei Sandu și, în temeiul art.44[1] alin.(1) Cod contravențional, de a reduce sancțiunea, de la 500 (cinci sute) unități convenționale la 100 (o sută) unități convenționale, ceea ce constituie echivalentul sumei de 5 000 (cinci mii) lei, aplicând în privința ultimei o sancțiune mai blânde decât cea prevăzută de lege, ținând cont de statutul social al contestatarei și anume că ultima este pensionar care beneficiază de pensie pentru limitate de vârstă.

În conformitate cu prevederile art.2, 3, 5, 7, 10, 44[1] alin.(1), 47[1] alin.(1), 374, 375, 385, 395, 425, 440, 442, 443, 445, 448, 457-458, 460, 462 Cod Contravențional, instanța de judecată,

h o t ă r ă ș t e:

Contestația depusă de Lidia Sandu, cod numeric personal *****, se admite din alte motive decât cele indicate în contestație și se modifică decizia de sancționare contravențională expusă în procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 427416 din 10 aprilie 2025, încheiat de agentul constatator din cadrul Inspectoratul de Poliție Orhei, Mihaela Condur, înlocuind sancțiunea amenzii în cuantum de 500 unități convenționale aplicate Lidiei Sandu, în baza art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional, cu sancțiunea de 100 unități convenționale, ce constituie suma de 5000 (cinci mii) lei.

Conform art. 34 alin. (3) Cod contravențional, Lidia Sandu este în drept să achite jumătate din amenda stabilită, dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare, de la data aducerii la cunoștință a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale.

Hotărârea este cu drept de recurs la Curtea de Apel Nord, în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Orhei, sediul Central.

Președintele ședinței, judecător /semnătura/ Eugeniu CIUBOTARU

Copia corespunde originalului, judecătorul Eugeniu CIUBOTARU